

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 182/18
Λουξεμβούργο, 22 Νοεμβρίου 2018

Αποφάσεις στις υποθέσεις T-274/16 Saleh Thabet κατά Συμβουλίου και
T-275/16 Moubarak κ.λπ. κατά Συμβουλίου

Το Γενικό Δικαστήριο επικυρώνει την απόφαση του Συμβουλίου για τη δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων των μελών της οικογένειας Moubarak βάσει δικαστικών διαδικασιών σχετικών με υπεξαίρεση δημοσίου χρήματος της Αιγύπτου

Το Συμβούλιο είχε στη διάθεσή του, για την έκδοση της απόφασης αυτής, επαρκή στοιχεία σχετικά με το πολιτικό και δικαστικό πλαίσιο στην Αίγυπτο και τις δικαστικές διαδικασίες κατά των μελών της οικογένειας Moubarak

Κατόπιν των πολιτικών εξελίξεων στην Αίγυπτο μετά τον Ιανουάριο του 2011, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξέδωσε, στις 21 Μαρτίου 2011, απόφαση σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά ορισμένων προσώπων που ταυτοποιήθηκαν ως υπεύθυνα για υπεξαίρεση δημοσίου χρήματος της Αιγύπτου και των προσώπων που συνδέονταν με αυτά. Η απόφαση, η οποία αφορούσε τη δέσμευση όλων των περιουσιακών στοιχείων των προσώπων αυτών στην Ένωση, εντασσόταν στο πλαίσιο της πολιτικής στήριξης της ειρηνικής μετάβασης προς τον σχηματισμό μιας μη στρατιωτικής και δημοκρατικής κυβέρνησης στην Αίγυπτο βασιζόμενης στο κράτος δικαίου.

Η απόφαση αυτή, η ισχύς της οποίας παρατάθηκε τα επόμενα έτη, αφορά, μεταξύ άλλων, τη Suzanne Saleh Thabet, σύζυγο του πρώην προέδρου της Αιγύπτου Muhammad Hosni Moubarak, τους γιους τους και τις συζύγους τους, με το αιτιολογικό ότι κατά των προσώπων αυτών κινήθηκε δικαστική διαδικασία από τις αιγυπτιακές αρχές για υπεξαίρεση δημοσίου χρήματος. Τα πρόσωπα αυτά ζητούν από το Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να ακυρώσει τις πράξεις που παρατείνουν τη δέσμευση των κεφαλαίων τους για το 2016 και το 2017, θεωρώντας ότι οι εν λόγω πράξεις στερούνται νομικής βάσης, ότι οι δικαστικές διαδικασίες στην Αίγυπτο προσβάλλουν το δικαίωμα σε αποτελεσματική ένδικη προσφυγή και παραβιάζουν το τεκμήριο αθωότητας, τα οποία προστατεύονται από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ότι το Συμβούλιο παρέβη τα κριτήρια που καθορίστηκαν με την απόφαση, προσέβαλε τα δικαιώματα άμυνας και παραβίασε την αρχή της αναλογικότητας.

Με τις σημερινές αποφάσεις του, το Γενικό Δικαστήριο **απορρίπτει τις προσφυγές και επικυρώνει τις αποφάσεις του Συμβουλίου για παράταση της δέσμευσης των περιουσιακών στοιχείων των προσφευγόντων.**

Το Γενικό Δικαστήριο εξετάζει, κατ' αρχάς, τη νομιμότητα της παράτασης των περιοριστικών μέτρων στο σύνολό τους, την οποία αμφισβητούν οι προσφεύγοντες βάσει του άρθρου 277 ΣΛΕΕ.

Υπενθυμίζει, πρώτον, ότι η επιλογή της νομικής βάσης πράξης της Ένωσης πρέπει να στηρίζεται σε αντικειμενικά στοιχεία επιδεχόμενα δικαστικό έλεγχο. Το αντικείμενο των αποφάσεων του Συμβουλίου, που συνίσταται στη δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων των προσώπων που είναι υπεύθυνα για την υπεξαίρεση δημοσίου χρήματος της Αιγύπτου και των προσώπων που συνδέονται με αυτά, ανταποκρίνεται στους σκοπούς της εδραίωσης και της στήριξης της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των αρχών του διεθνούς δικαίου. Κατά συνέπεια, οι αποφάσεις αυτές μπορούν να θεωρηθούν ότι εμπίπτουν στην κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας της Ένωσης και μπορούν να ληφθούν βάσει του άρθρου 29 ΣΕΕ.

Το Γενικό Δικαστήριο υπογραμμίζει εξάλλου ότι, ακόμη και αν υποθεθεί ότι η κατάσταση στην Αίγυπτο έχει εξελιχθεί από το 2011, ενίοτε αντίθετα προς τη διαδικασία εκδημοκρατισμού, το

γεγονός αυτό δεν θέτει υπό αμφισβήτηση την αρμοδιότητα του Συμβουλίου να παρατείνει την αρχική του απόφαση.

Δεύτερον, το Γενικό Δικαστήριο, εξετάζοντας εάν το Συμβούλιο, προκειμένου να παρατείνει την απόφασή του, δεν παραγνώρισε προδήλως τη σημασία και τη σοβαρότητα των στοιχείων που σχετίζονται με το πολιτικό και δικαστικό πλαίσιο της Αιγύπτου, διαπιστώνει ότι τα περιοριστικά μέτρα πρέπει κατ' αρχήν να εξακολουθήσουν να ισχύουν μέχρι την ολοκλήρωση των δικαστικών διαδικασιών στην Αίγυπτο, προκειμένου να διατηρηθεί η πρακτική αποτελεσματικότητά τους. Κατά συνέπεια, δεν εξαρτώνται από τις διαδοχικές αλλαγές της κυβέρνησης που επήλθαν στη χώρα αυτή στο πλαίσιο της διαδικασίας πολιτικής μετάβασης.

Το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει, τρίτον, ότι από αυτά και μόνα τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισαν οι προσφεύγοντες δεν μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η ικανότητα των αιγυπτιακών αρχών να διασφαλίζουν τον σεβασμό του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων στο πλαίσιο των δικαστικών διαδικασιών στις οποίες στηρίζεται η απόφαση του Συμβουλίου υπονομεύεται πράγματι από τις προαναφερθείσες εξελίξεις στο πολιτικό και δικαστικό πλαίσιο.

Επομένως, το Συμβούλιο δεν υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως κρίνοντας ότι διέθετε επαρκή στοιχεία, όσον αφορά το πολιτικό και δικαστικό πλαίσιο της Αιγύπτου, για τη συνέχιση της συνεργασίας με τις αρχές της χώρας αυτής.

Στη συνέχεια, το Γενικό Δικαστήριο εξετάζει τα επιχειρήματα με τα οποία οι προσφεύγοντες αμφισβητούν συγκεκριμένα τη νομιμότητα των ατομικών αποφάσεων για την παράταση της δέσμευσης των περιουσιακών τους στοιχείων.

Όσον αφορά, πρώτον, τα επιχειρήματα των προσφευγόντων σχετικά με προσβολή από τις αιγυπτιακές αρχές του δικαιώματός τους αποτελεσματικής ένδικης προσφυγής και παραβίαση του τεκμηρίου αθωότητας, το Γενικό Δικαστήριο παρατηρεί, εισαγωγικά, ότι το Συμβούλιο μπορεί να βασιστεί σε εκκρεμείς δικαστικές διαδικασίες στην Αίγυπτο μόνον εάν τεκμαίρεται λογικά ότι οι αποφάσεις που θα ληφθούν κατά το πέρας των διαδικασιών αυτών θα είναι αξιόπιστες, χωρίς αρνησιδικία ή αυθαιρεσία. Το Συμβούλιο ενδέχεται να υποχρεούται, επομένως, να εξετάσει τους ισχυρισμούς των προσφευγόντων σχετικά με την προσβολή των εν λόγω δικαιωμάτων, εάν οι ισχυρισμοί αυτοί δημιουργούν εύλογα ερωτήματα.

Το Γενικό Δικαστήριο παρατηρεί, εν προκειμένω, ότι τα στοιχεία που προέβησαν οι προσφεύγοντες σχετικά με την προσβολή του δικαιώματός τους σε αποτελεσματική ένδικη προσφυγή και την παραβίαση του τεκμηρίου αθωότητας αναφέρονται εν μέρει στη γενική κατάσταση των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Αίγυπτο κατά το διάστημα από το 2013 έως το 2017 ή στη δικαστική μεταχείριση του πρώην προέδρου της Αιγύπτου και δεν έχουν άμεση σχέση με τη δική τους κατάσταση. Εξάλλου, από τα στοιχεία σχετικά με τις ποινικές διαδικασίες που κινήθηκαν κατά των γιων του H. Mubarak δεν προκύπτει έλλειψη αμεροληψίας και ανεξαρτησίας των αιγυπτιακών αρχών. Κατά συνέπεια, τα στοιχεία αυτά δεν συνιστούν επαρκώς ακριβείς, συγκεκριμένες και συγκλίνουσες ενδείξεις ικανές να δημιουργήσουν στο Συμβούλιο εύλογα ερωτήματα.

Όσον αφορά, δεύτερον, τη μη συμμόρφωση με τα γενικά κριτήρια της απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει, εισαγωγικά, ότι τα κριτήρια αυτά ερμηνεύονται ευρέως από τη νομολογία. Επομένως, αρκεί να υφίστανται εκκρεμείς δικαστικές διαδικασίες κατά των προσφευγόντων για γεγονότα που μπορούν να χαρακτηριστούν ως υπεξαίρεση δημοσίου χρήματος. Εξάλλου, στο πλαίσιο της συνεργασίας με τις αιγυπτιακές αρχές, δεν εναπόκειται, κατ' αρχήν, στο Συμβούλιο να επαληθεύει την ακρίβεια και την κρισιμότητα των στοιχείων επί των οποίων στηρίζονται οι ποινικές διαδικασίες κατά των προσφευγόντων. Το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει επίσης ότι η έννοια της δικαστικής διαδικασίας έχει εφαρμογή σε διαδικασία που έχει ως αντικείμενο την εκτέλεση δικαστικής απόφασης που έχει αποκτήσει ισχύ δεδικασμένου.

Εν προκειμένω, όσον αφορά, πρώτον, τη S. Saleh Thabet, το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει, ότι όπως προκύπτει από τα έγγραφα που προσκόμισε το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Αιγύπτου, σε βάρος της εκκρεμούν πολλές δικαστικές διαδικασίες, οι οποίες αφορούν, μεταξύ

άλλων, τη διανομή πολυτελών δώρων που προσφέρθηκαν από κρατικές εφημερίδες. Εφόσον προκύπτει σαφώς από τα έγγραφα αυτά ότι ο εισαγγελέας χαρακτήρισε τα εν λόγω γεγονότα κατ' ουσίαν ως υπεξαίρεση δημοσίου χρήματος, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι η S. Saleh Thabet ενέπιπτε στα κριτήρια της απόφασης. Όσον αφορά τους γιους του H. Moubarak, το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει ειδικότερα ότι το Συμβούλιο μπορούσε να στηριχθεί σε δικαστική διαδικασία σχετικά με τη χρησιμοποίηση δημοσίου χρήματος για την ανακαίνιση ιδιωτικών κατοικιών, δεδομένου ότι τα διαβήματά τους για τον φιλικό διακανονισμό της διαφοράς δεν είχαν, κατά την ημερομηνία εκδόσεως των προσβαλλομένων αποφάσεων, αποφέρει καρπούς. Τέλος, όσον αφορά τις συζύγους των γιων του H. Moubarak, το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει ειδικότερα ότι έχουν διαταχθεί σε βάρος τους ασφαλιστικά μέτρα, τα οποία δεν έχουν αρθεί, για ποινικές διαδικασίες που αφορούν τους συζύγους τους, γιους του H. Moubarak.

Τρίτον, όσον αφορά τα δικαιώματα άμυνας, το Γενικό Δικαστήριο διευκρινίζει ότι, για να μπορεί η ύπαρξη πλημμέλειας σχετικής με τα δικαιώματα άμυνας να οδηγήσει στην ακύρωση μιας επίμαχης πράξης, είναι αναγκαίο η διαδικασία να κατέληξε, λόγω της πλημμέλειας αυτής, σε διαφορετικό αποτέλεσμα, θίγοντας έτσι τα δικαιώματα άμυνας του προσφεύγοντος, πράγμα που δεν συμβαίνει στην προκειμένη περίπτωση.

Τέταρτον, όσον αφορά τη φερόμενη παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας, το Γενικό Δικαστήριο θεωρεί ότι τα περιοριστικά μέτρα που έλαβε το Συμβούλιο στο πλαίσιο της απόφασής του επιδιώκουν σκοπό δημοσίου συμφέροντος, ο οποίος συνίσταται στη στήριξη του κράτους δικαίου. Τα εν λόγω περιοριστικά μέτρα είναι απαραίτητα και ανάλογα προς τον σκοπό αυτόν, ο οποίος από τη φύση του είναι προσωρινός και αναστρέψιμος.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Κατά της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου μπορεί να ασκηθεί αναίρεση, περιοριζόμενη σε νομικά ζητήματα, ενώπιον του Δικαστηρίου, εντός δύο μηνών από της κοινοποίησώς της.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή ακυρώσεως αποσκοπεί στην ακύρωση πράξεων των οργάνων της Ένωσης που αντιβαίνουν στο δίκαιο της Ένωσης. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τα κράτη μέλη, τα όργανα της Ένωσης και οι ιδιώτες μπορούν να ασκήσουν προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Δικαστηρίου ή του Γενικού Δικαστηρίου. Αν η προσφυγή είναι βάσιμη, η πράξη ακυρώνεται. Το καθού όργανο της Ένωσης οφείλει να καλύψει το ενδεχόμενο κενό δικαίου που δημιουργεί η ακύρωση της πράξεως.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Γενικό Δικαστήριο

Το πλήρες κείμενο των αποφάσεων ([T-274/16](#) και [T-275/16](#)) είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση των αποφάσεων διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)»

☎ (+32) 2 2964106